

Odgoj za smisao

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGABIA

Katehetska jesenska škola za vjeroučitelje
u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja
14.-15. listopada 2022.
doc. dr. sc. Josip Bošnjaković

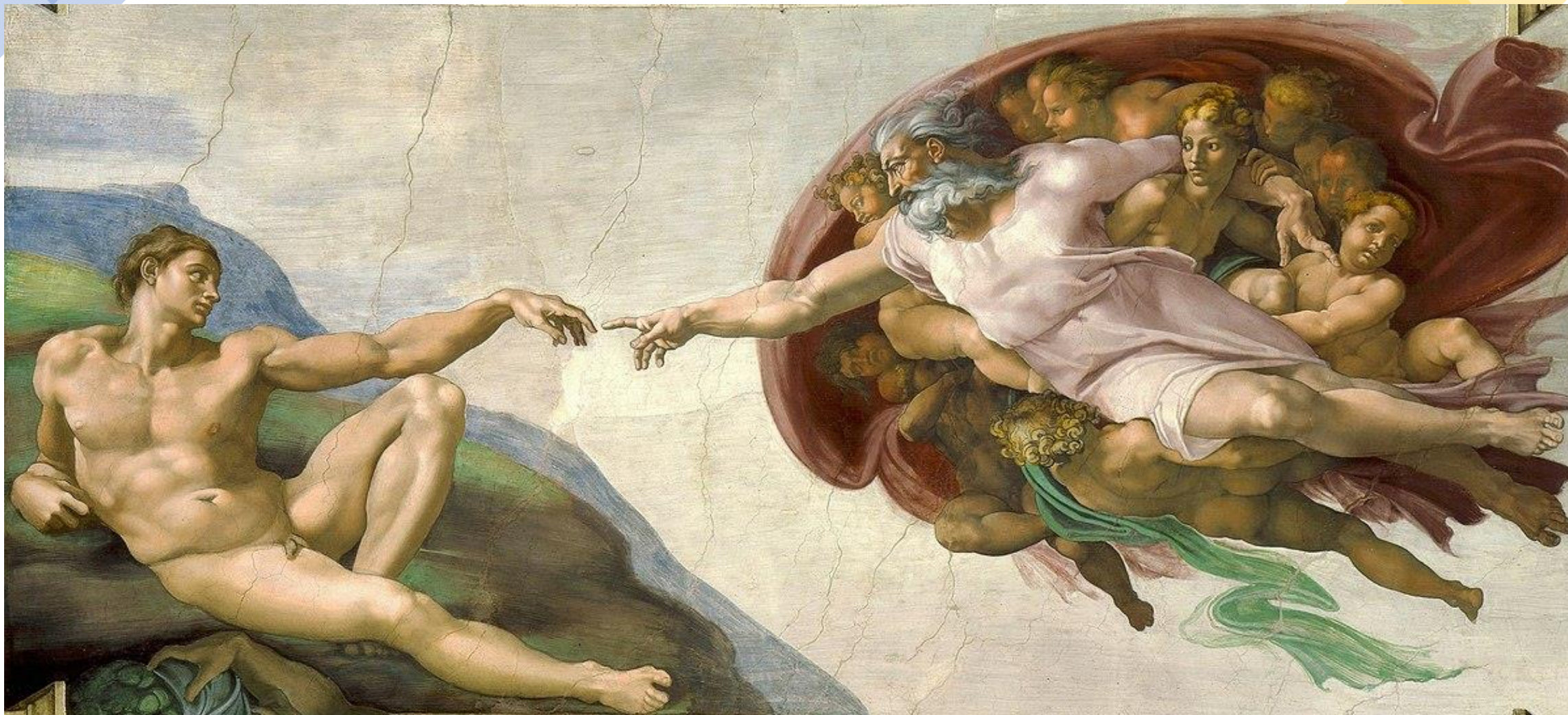

KATOLIČKI BOGOSLOVNI
FAKULTET U ZAGREBU

Sadržaj:

1. Odgoj za smisao: *relacijske naravi*
2. Odgoj za smisao: *pitanje prioriteta*
3. Odgoj za smisao: *znati „samovati“*
4. Odgoj za smisao: *otkrivati smisao vlastite samoće da bi podnio samoću osoba s poteškoćama*
5. Odgoj za smisao: *otkrivanje „trećega“ udvoje*
6. Odgoj za smisao: *Kroz dvije slike:*
Odgojitelj/ica oplemenitelj/ica i Raspirivatelj/ica jedara
7. Odgoj za smisao: *Humorom se udaljiti da bi se smislu približili*

פָּנִים (Panim (Grilli, 2019)

Stoga je odgoj za smisao moguć samo ukoliko gledam lice druge osobe, ali isto tako ako i moje lice netko gleda, očitava, razumijeva, vidi.

Svrhovito živjeti
jedini je način da
se doista živi!

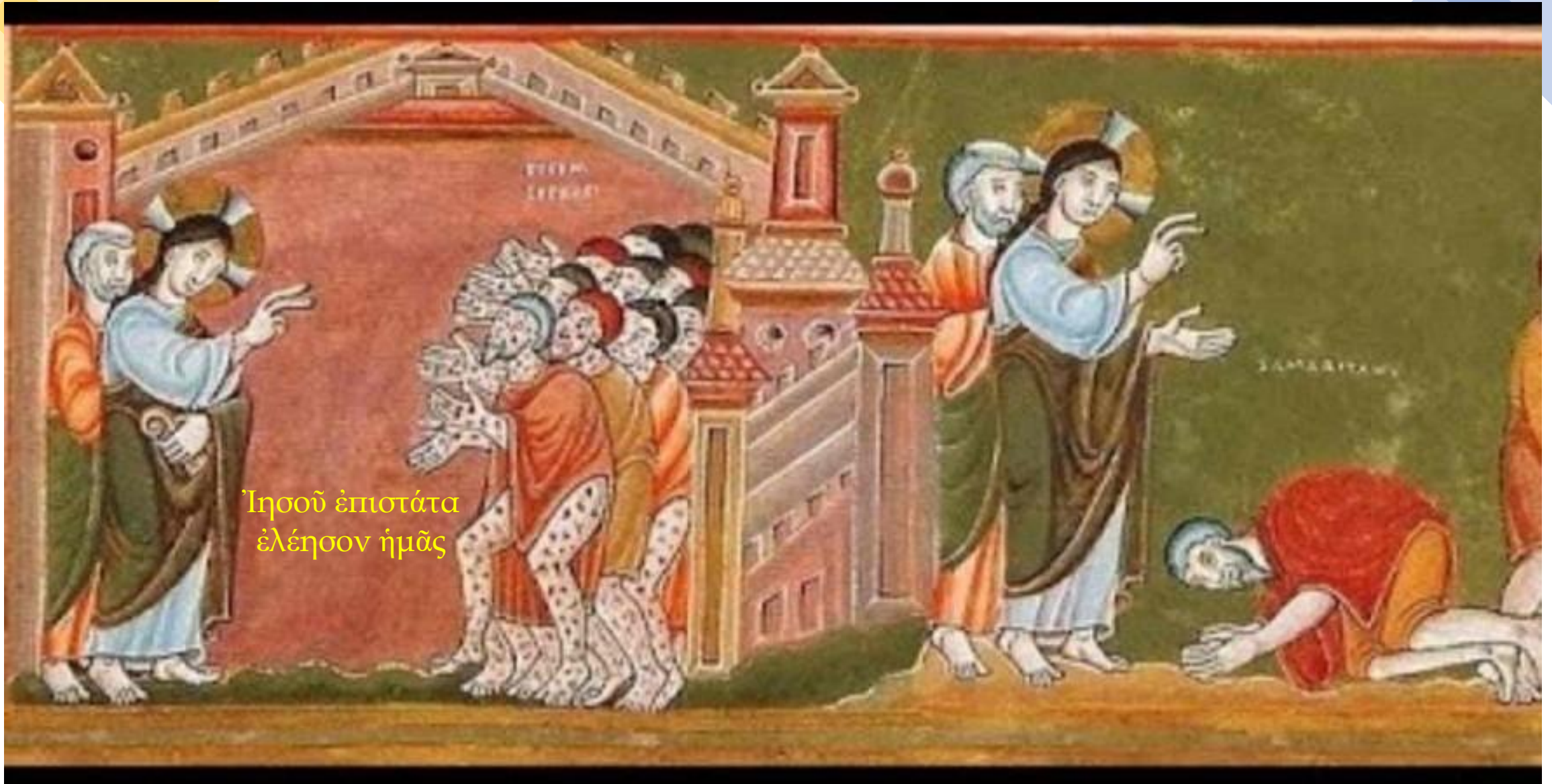
1. Odgoj za smisao: relacijske naravi

2. Odgoj za smisao:
pitanje prioriteta

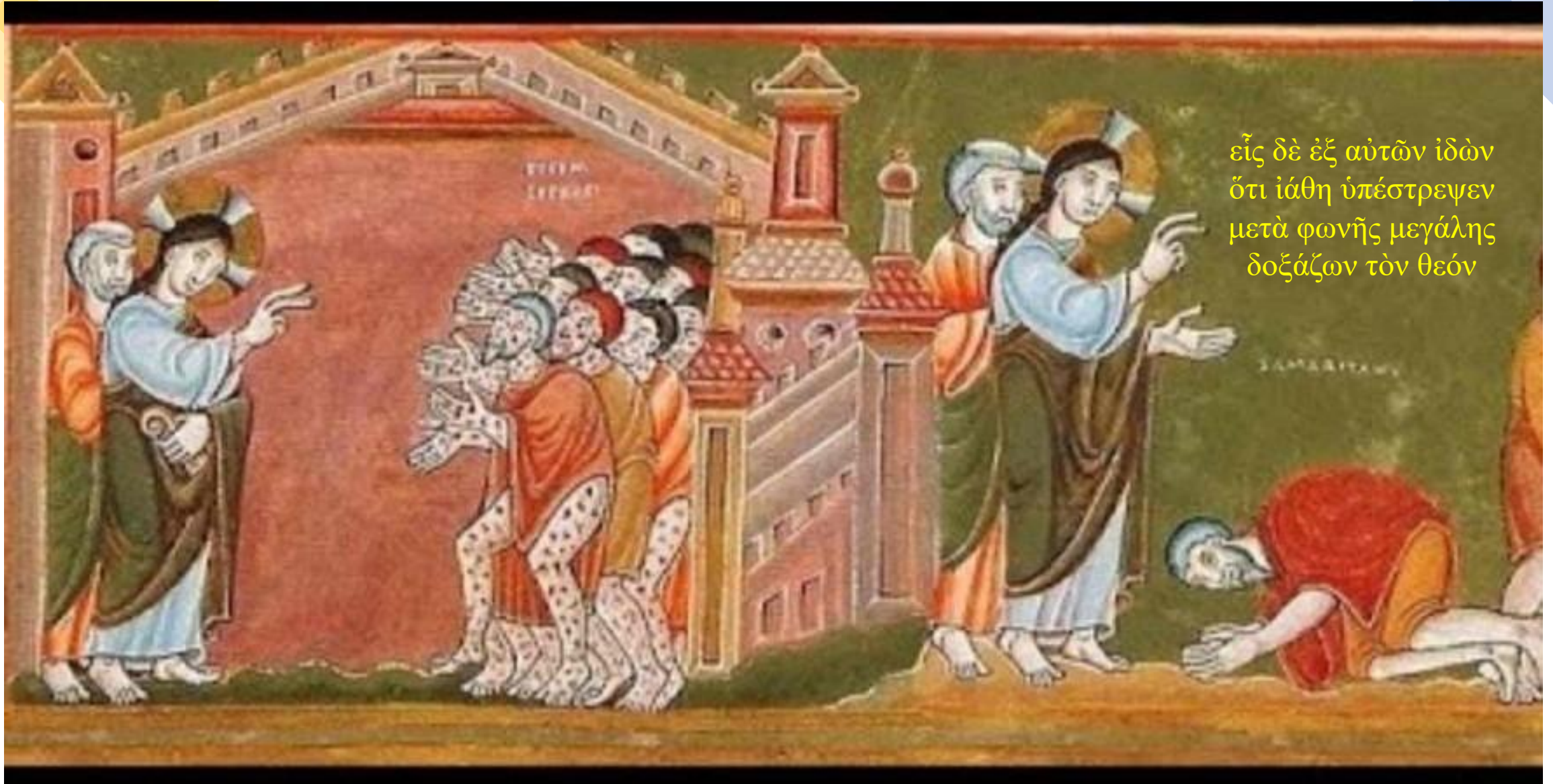
Prioriteti, prijatelju. Prioriteti.
#usputnica

»Isuse, Učitelju, smiluj nam se!«. (Lk 17:13)

Zdravlje, ili odnos s Bogom? (Armellini, 2022)

Jedan od njih, vidjevši da je ozdravio, vrati se slaveći Boga u sav glas. (Lk 17:15)

Zdravlje, ili odnos s Bogom?

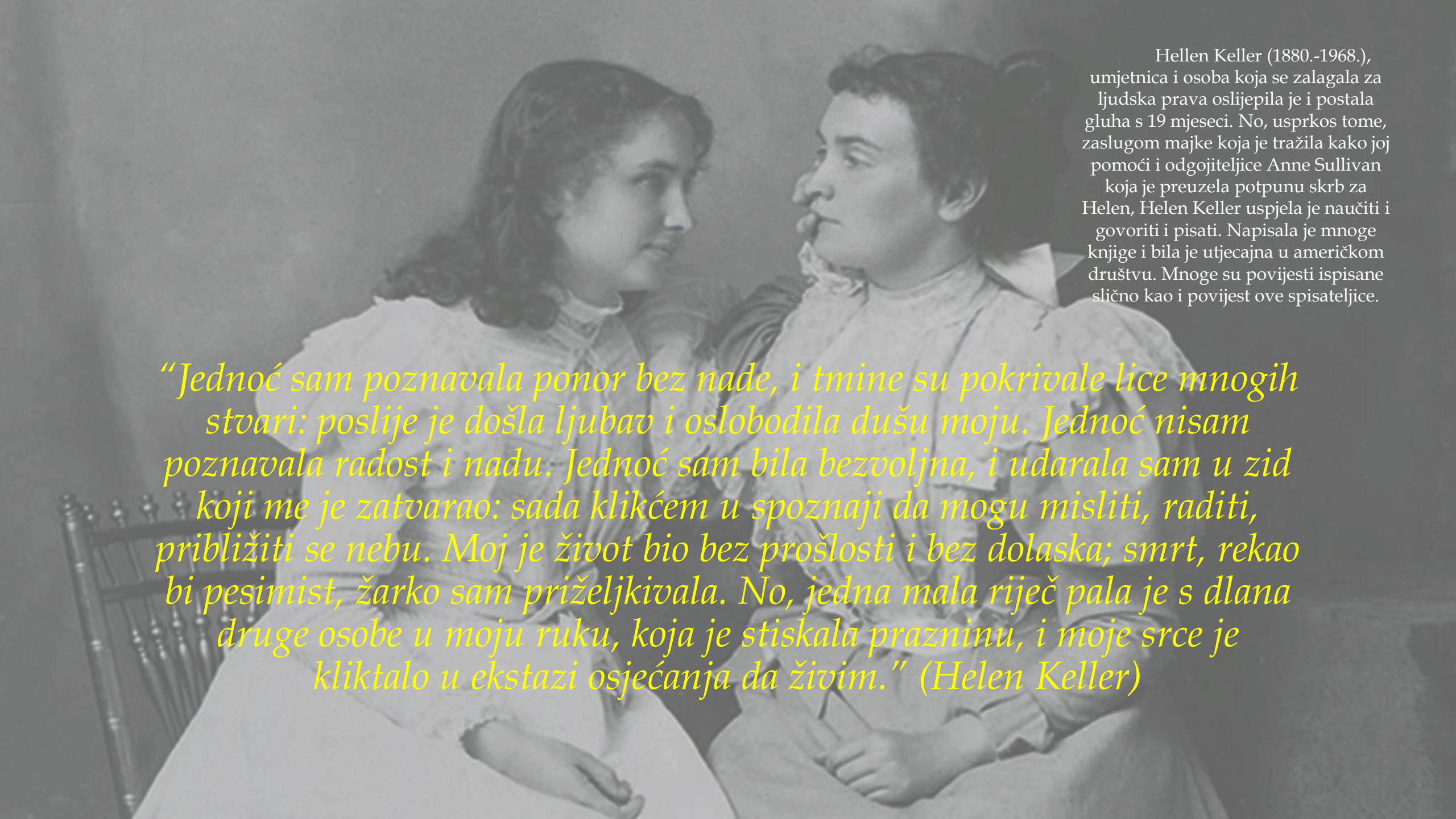
Što je drugačije vidio?

βλέπω (blepo) – vidjeti fizički

θεωρέω (theoreo) – vidjeti i promišljati

ὁράω (horao) – u-vidjeti, spoznati

Ivan 20:5-8

Hellen Keller (1880.-1968.),
umjetnica i osoba koja se zalagala za
ljudska prava oslijepila je i postala
gluha s 19 mjeseci. No, usprkos tome,
zaslugom majke koja je tražila kako joj
pomoći i odgojiteljice Anne Sullivan
koja je preuzela potpunu skrb za
Helen, Helen Keller uspjela je naučiti i
govoriti i pisati. Napisala je mnoge
knjige i bila je utjecajna u američkom
društvu. Mnoge su povijesti ispisane
slično kao i povijest ove spisateljice.

“Jednoć sam poznavala ponor bez nade, i tmine su pokrivalice lice mnogih stvari: poslije je došla ljubav i oslobodila dušu moju. Jednoć nisam poznavala radost i nadu. Jednoć sam bila bezvoljna, i udarala sam u zid koji me je zatvarao: sada klikćem u spoznaji da mogu misliti, raditi, približiti se nebu. Moj je život bio bez prošlosti i bez dolaska; smrt, rekao bi pesimist, žarko sam priželjkivala. No, jedna mala riječ pala je s dlana druge osobe u moju ruku, koja je stiskala prazninu, i moje srce je kliknulo u ekstazi osjećanja da živim.” (Helen Keller)

Ps 80: 4 Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!

Odgoj za smisao je relacijske naravi (?-?),
koji se su-kreira među osobama koje su
okrenuti licem u lice jedno drugom,
no postoje i ...

Lica samoće!

3. Odgoj za smisao:
znati „samovati”

Lica samoće!

Samoća se kreće između
dva pola s obzirom na
zrelost, situaciju i stupanj
osjetljivosti pojedinca:

Pozitivni pol – izvor blagostanja

Negativni pol – izvor očaja

Odgoj za smisao:
Bilateralan!

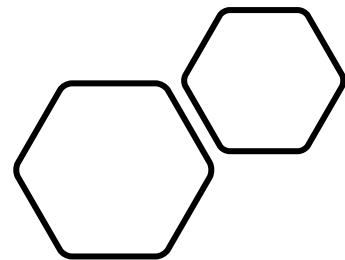
Samoća odgojitelja i
samoća osobe s
poteškoćama

Primjer 1:

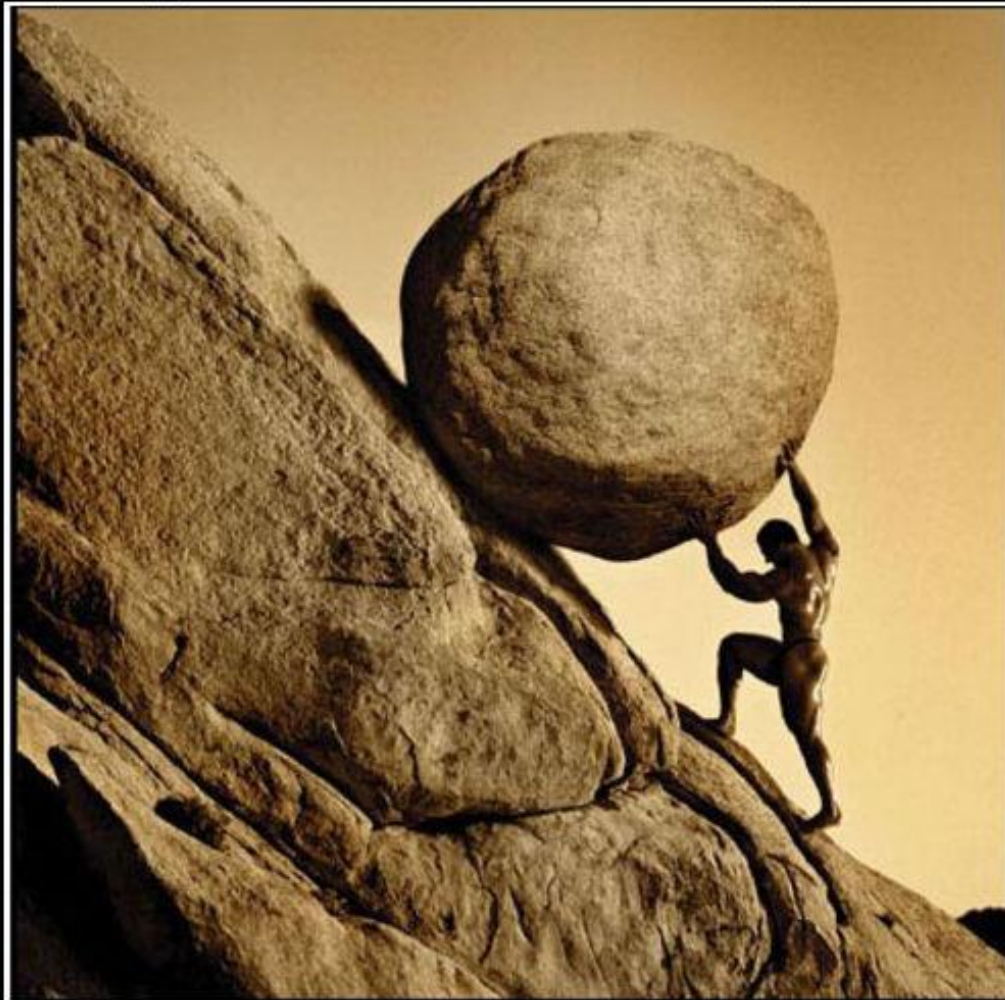
Za manje od mjesec dana će biti 18 godina našeg zajedničkog života. A rekli su da nećeš doživjeti 1. rođendan. Taj 18 svi proslave nekako posebno, što bi rekli na veliko. A znam da je tebi za radost potrebno tako malo. Vatrića, janje, dvorište, tvoja ležaljka. Tako će i biti. Samo da vrijeme posluži. Doći će ti i tvoj kum kojeg puuno voliš. Kojeg grliš kada dođe, koji ti odmah loži vatru, da ti budeš radostan. To je najvažnije.

18 godina

strepnji, križeva, padova, radosti, žalosti, vedrine, tuge, neizvjesnosti, blagoslova. Voljela bih da si zdrav, da razmišljamo što ćeš nakon srednje, koja cura ti se sviđa, da s bracom NN ideš u grad na kavu, baviš se sportom, polažeš vozački i 100 drugih tako običnih, svakodnevnih stvari...Ali evo, Gospodinu se svidjelo dati te nama ... Zna On da ćemo izdeverat svaki dan, s Njim ... jer bez Njega bi se raspali odavno ... ovako ide ... lakše ili teže ... guramo i zahvaljujemo za svaki dan ... jer: rođeni smo da gorimo, ne da dimimo!!

- Kako si?
- Evo, držim se

Sizife, kako si ?

A guram nekako

Samoća može biti proživljena kao pronalazak samih sebe, puna duha, preduvjet za veće otvaranje svijetu, ili pak nedostatak, odsutnost, odbijanje ili isključivanje drugih. Može biti mjesto rasta ili zastoja, uzdignuća ili depresivnosti.

Može biti odjek ponosa ili straha. Može biti rezultat životnog zanosa ili pak potreba uništenja i smrti.

Može se oblikovati kao put koji vodi otkrivanju istine ili kao mjesto negiranja istine.

Samoća može biti zdrava, okrepljujuća, plodna, ona pred koju se stavljamo bez straha i koja otvara život, kao i patološka **samoća**, frustrirajuća, puna mržnje, demoralizirajuća, sterilna, koja odbija vanjski svijet, a na koncu i odbijanje samoga sebe.

Postoji **samoća** zore, vezana za rađanje, koja otvara u sebi buduće plodove egzistencije, kao i samoga zalaska, vezana za smrt, koja obuhvaća sva razdvajanja, napuštanja, pustinje života. Postoji **samoća** koja rasvjetljuje, kao što je nužan trenutak spoznaje samoga sebe i druge osobe s jasnim razlikovanjem i autonomijom, kao i **samoća** puna sjena, gdje nema mjesta za susret, nego se osjeća isključenim ili isključivim, daleko je i udaljava se, u izbjeglištvu je i bježi se.

Postoji **samoća** koju tražimo i želimo jer u njoj pronalazimo sebe, jer imamo prostor za razmišljanje, učenje, kontemplaciju, molitvu, i postoji **samoća** koju izbjegavamo, jer je izvor nezadovoljstva i nesreće. Postoji i prisilna **samoća** osoba s invaliditetom, zatvorenika, osobe koja boluje, starca i onoga tko je, zbog razno raznih razloga, izgubio suputnika na svojoj životnoj stazi.

Postoji **samoća** koju odabire osoba radi životnog poziva, iz ljubavi ili iz mržnje, iz potrebe za istinom ili zbog odbijanja suočavanja. Na koncu postoji i ambijentalna **samoća** kao što je jednostavno odsutnost drugih ali i **samoća** samoga srca, u odsutnosti ljubavi. (Castellazzi, 2010)

4. Odgoj za smisao:
otkrivati smisao vlastite
samoće da bi podnio samoću
osoba s poteškoćama

Otkrivati/Davati smisao u životu!

5. Odgoj za smisao:
otkrivanje „trećega” udvoje!

Kako?

άνθρωπος (anthropos) – „čovjek”
„onaj koji gleda prema gore”

6. Odgoj za smisao
kroz dvije slike: Odgojitelj/ica

1. Oplemenitelj/ica
2. Raspirivatelj/ica jedara

Sila prirode

Odgojitelj/ica Oplemenitelj/ica (*Educator as cultivator*, Barrow, 2011)

1. Poštovati razvojni tijek osobe

2. Poznavati vlastito tlo – upoznaj
tlo/zemljište, poštuj ga i vodi brigu o njemu,
a ostalo će uslijediti

3. Treba brzo djelovati kada
instinktivno uočimo da nešto nije u
redu.

otkrivanje „trećega” (smisla) „udvoje”!

Raspirivatelj/ica jedara

Raspirivatelj/ica jedara

Da bi se smisao otkrio:

1. Razvući i podići jedra te ploviti vs. ukapanju/skrivanju talenata
Odgoj – lov na dobro kod mladih (Bruzzone, 2007)
2. Timski rad u otkrivanju „novih obala” (smisla) vs. soliranje
3. Pružiti zadovoljstvo osobi u kormilarenju svojim životom – „beskorisne smo sluge” vs. autoritarnost
4. Poštivati zakonitosti prirode/osobe vs. oholosti
5. Pronalaziti mjesta „usidrenja” vs. sveprisutnosti
6. Cik-cak metoda putovanja vs. linearnosti
7. Dobra priprema vs. improvizacija
8. Dugoročni proces vs. instant rješenje

otkrivanje „trećega” (smisla) „udvoje”!

Collection for Church in Central, Eastern Europe makes life-changing impact

Maja Latincic, left, and Maja Jaksic, a theologian who also is a psychologist with expertise in trauma recovery, pose for a photo in Petrinja, Croatia, June 17, 2021. The area was struck by a magnitude 6.4 earthquake Dec. 29, 2020. (CNS photo/Siniša Miholjevic, courtesy U.S. Conference of Catholic Bishops)

Main Office
3211 Fourth Street, NE
Washington, DC 20017
Tel 202.541.3250
Fax 202.541.3117
cns@catholicnews.com

7. Odgoj za smisao: Humorom se udaljiti da bi se smislu približili!

Jedino je čovjek sposoban distancirati se od životnih uvjetovanosti i zauzeti stav prema njima, odrediti im značenje u svom životu, i ostati, usprkos svemu, na razini njemu vlastitog dostojanstva. Humor mu pomaže u distanciranju od situacijskih okolnosti i ostajanju u kontaktu sa svojim pravim „ja“. Pomaže mu ostati subjekt koji može sagledati objekt van sebe bez za izbriše jasnu granicu između tog dvoga, ili čak da zamijeni uloge pa se sam stavi u ulogu objekta dok svemu drugome daje značenje subjekta

(Rožić, 2022).

Kao nagradu za njihovu vjeru u Boga (Abramu i Sari), Bog dodaje slogove imena starog para i oni postaju AbrAHam i SarAH – što je onomatopejski ah-ah. Na hebrejskom ime Izak znači onaj koji će se smijati – činjenica da Bog odabire to ime za sina Abrahama i Saraje pokazuje da Jahve uvažava i potiče ljudski smijeh kao sastavni dio identiteta svakog čovjeka.

(Matošević, 2022).

- *Poteškoća čeliči, potiče, obvezuje pronaći rješenja!*
- *Pojedini biolozi tvrde kako je izazov svojstven živim bićima!*
- *Jedni druge smo podržavali kako bismo se bolje suočili s iskkušenjima, kako bismo zajedno prihvatili izoliranost svakog pojedinca.*
- *Moji drugovi, Jerome i mnogi drugi, su me odgojili. Na njihov način su doprinijeli kako bi mi se otkrila ljudska veličina, ne preko pojedinih gesta, nego preko njihove egzistencije.*
- *Kako bismo prihvatili naše okolnosti i uvjete, naznačio mi je da se trebamo hraniti, poslužiti vlastitom življenom egzistencijom, našom slabosti...*
- *Nitko nije zao sam po sebi.*
- *Spoznaaj samog sebe.*

Alexandre Jollien, filozof

BENVENUTI!

CHI SIAMO | STRUTTURA ORGANIZZATIVA | SERVIZI DI RIABILITAZIONE | INFORMAZIONI E DOCUMENTAZIONE | OBBLIGHI DI LEGGE | SERVIZIO CIVILE VOLONTARIO | LAVORA CON NOI | SEDI E CONTATTI | LISTA DI ATTESA | POLICIES

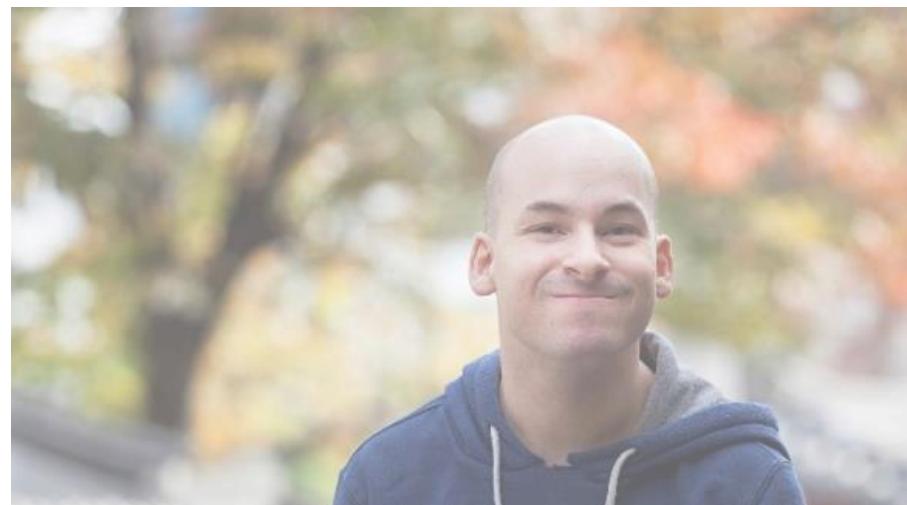

Perché
ALM?

ACCURATA
VALUTAZIONE
SANITARIA

PERCORSI
RIABILITATIVI
INDIVIDUALI

ATTENZIONE
AL CONTESTO
FAMILIARE

MIC po MIC

CIK - CAK

Dvije metode za kraj

Hvala

